

ธนาคารอาคารสงเคราะห์

ครั้งที่ 198/2563

24 พฤศจิกายน 2563

FINANCIAL INSTITUTIONS

อันดับเครดิตองค์กร:	AAA
อันดับเครดิตตราสารหนี้:	
หุ้นกู้ไม่ด้อยสิทธิ ไม่มีหลักประกัน	AAA
แนวโน้มอันดับเครดิต:	Stable

เหตุผล

ทริสเรตติ้งจัดอันดับเครดิตองค์กรของ ธนาคารอาคารสงเคราะห์ (ธอส.) ที่ระดับ “AAA” ด้วยแนวโน้มอันดับเครดิต “Stable” หรือ “คงที่” ในขณะเดียวกันทริสเรตติ้งจัดอันดับเครดิต พันธบัตรไม่ด้อยสิทธิ ไม่มีหลักประกันของ บริษัทตลาดรองสินเชื่อที่อยู่อาศัย (บตท.) ที่ระดับ “AAA”

อันดับเครดิตดังกล่าวสะท้อนถึงสถานะทางกฎหมายของ ธอส. ที่เป็นทั้งรัฐวิสาหกิจและสถาบันการเงินเฉพาะกิจที่มีความสัมพันธ์กับรัฐบาลไทยใน “ระดับสูงสุด” และมีบทบาทที่ “สำคัญมากที่สุด” ต่อการดำเนินนโยบายของภาครัฐในการส่งเสริมให้ประชาชนที่มีรายได้น้อยถึงปานกลางที่มีที่อยู่อาศัยเป็นของตนเอง นอกจากนี้ อันดับเครดิตยังสะท้อนถึงความเป็นไปได้ที่รัฐบาลจะให้การค้ำประกันภาระผูกพันทางการเงินของธนาคารอย่างชัดเจน ในระดับที่ใกล้เคียงกับสถาบันการเงินเฉพาะกิจอื่น ๆ ในกรณีที่ทำเป็นอีกด้วย ทั้งนี้ ในมุมมองของทริสเรตติ้งเห็นว่ามีความเป็นไปได้สูงมากที่ธนาคารจะได้รับการสนับสนุนเป็นพิเศษจากรัฐบาลอย่างทันท่วงทีและเพียงพอในกรณีที่ธนาคารมีปัญหาด้านการเงิน โดยจะต้องผ่านความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรีก่อน

แนวโน้มอันดับเครดิต “Stable” หรือ “คงที่” สะท้อนการคาดการณ์ของทริสเรตติ้งว่าความสัมพันธ์กับรัฐบาลในระดับสูงสุดและบทบาทที่สำคัญมากที่สุดในการดำเนินนโยบายภาครัฐของธนาคารจะยังคงไม่เปลี่ยนแปลงในอนาคตอันใกล้

การจัดอันดับเครดิตพันธบัตรของ บตท. นั้นสะท้อนถึงการควมรวม บตท. เข้ากับ ธอส. ซึ่งเป็นไปตามพระราชบัญญัติยุบเลิกบริษัทตลาดรองสินเชื่อที่อยู่อาศัย พ.ศ. 2563 ที่ประกาศในราชกิจจานุเบกษาเมื่อวันที่ 23 กันยายน 2563 ซึ่งทำให้สินทรัพย์และหนี้สินทั้งหมดของ บตท. ถูกโอนมายัง ธอส.

ประเด็นสำคัญที่กำหนดอันดับเครดิต

มีความสัมพันธ์กับรัฐบาลในระดับสูงสุด

ธอส. เป็นสถาบันการเงินเฉพาะกิจที่จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติธนาคารอาคารสงเคราะห์ พ.ศ. 2496 ทริสเรตติ้งประเมินว่าความสัมพันธ์ของธนาคารกับรัฐบาลอยู่ใน “ระดับสูงสุด” เนื่องจากสถานะรัฐวิสาหกิจของธนาคารที่มีรัฐบาลเป็นเจ้าของแต่เพียงผู้เดียวผ่านกระทรวงการคลัง ทั้งนี้ ความสัมพันธ์ของธนาคารกับรัฐบาลยังมีปัจจัยสนับสนุนจากประวัติในการได้รับการสนับสนุนทางการเงินจากรัฐบาลในรูปของการเพิ่มทุนและการค้ำประกันเงินกู้ ในขณะที่เดียวกันรัฐบาลยังมีการควบคุมดูแล ธอส. อย่างเข้มงวดโดยผ่านการแต่งตั้งผู้บริหารระดับสูงและคณะกรรมการของธนาคาร ในฐานะที่เป็นรัฐวิสาหกิจ ธนาคารได้รับการประเมินผลในด้านการบริหารจัดการและผลการดำเนินงาน โดยสำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ (สคร.) ซึ่งอยู่ภายใต้ความรับผิดชอบของกระทรวงการคลัง ส่วนในฐานะที่เป็นสถาบันการเงินเฉพาะกิจนั้น ธอส. มีธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.) เป็นผู้กำกับดูแลในกรอบที่เกี่ยวข้องกับการบริหารความเสี่ยง ความเพียงพอของเงินทุน และการคุ้มครองผู้บริโภค

มีบทบาทที่สำคัญมากที่สุดต่อการดำเนินนโยบายของรัฐบาล

ทริสเรตติ้งประเมินให้บทบาทของ ธอส. ในการดำเนินนโยบายของรัฐบาลนั้นมีความสำคัญใน “ระดับสำคัญมากที่สุด” ทั้งนี้ เนื่องจากธนาคารมีบทบาทที่ชัดเจนในการส่งเสริมให้ประชาชนผู้มีรายได้น้อยถึงปานกลางที่มีที่อยู่อาศัยเป็นของตนเอง ผ่านการให้บริการสินเชื่อที่อยู่อาศัยที่ประชาชนเข้าถึงได้ รัฐบาลให้การสนับสนุน ธอส. อย่างต่อเนื่องเพื่อให้ธนาคารสามารถดำเนินการตามพันธกิจได้ โดยให้การสนับสนุนภายใต้บัญชีตามยุทธศาสตร์นโยบายรัฐ ซึ่งประกอบด้วยเงินอุดหนุนเพื่อลดหย่อนต้นทุนดอกเบี้ยและความสูญเสียที่เกิดจากการดำเนินการตามนโยบายของรัฐบาล

ติดต่อ:

ปวินท์ ธขทรงธรรม

pawin@trisrating.com

สิริวรรณ วีระเมธชัย

siriwan@trisrating.com

จิตตราพรรณ บันทะเลิศ

jittapan@trisrating.com

ณฤมล ช่างชนะวิวัฒน์

narumol@trisrating.com

WWW.TRISRATING.COM

* รายงานนี้เป็นเพียงส่วนหนึ่งของรายงานฉบับภาษาอังกฤษ

เป็นผู้ให้บริการสินเชื่อที่อยู่อาศัยรายใหญ่ที่สุดในประเทศไทย

ธอส. มีความโดดเด่นในด้านการเป็นผู้ให้บริการสินเชื่อที่อยู่อาศัย ในฐานะผู้ให้บริการสินเชื่อที่อยู่อาศัยรายใหญ่ที่สุดของประเทศ โดยมีส่วนแบ่งทางการตลาดที่ระดับ 31.15% ณ สิ้นเดือนธันวาคม 2562 เมื่อเปรียบเทียบกับสถาบันการเงินเฉพาะกิจด้วยกันแล้ว ธอส. ถือว่าเป็นสถาบันการเงินเฉพาะกิจที่มีขนาดใหญ่เป็นอันดับ 3 ในประเทศไทย เมื่อพิจารณาในแง่ของขนาดสินทรัพย์รวม ทั้งนี้ ณ สิ้นเดือนธันวาคม 2562 สินทรัพย์รวมของธนาคารมีมูลค่า 1.2 ล้านล้านบาท โดยธนาคารครองส่วนแบ่งทางการตลาดในด้านการปล่อยสินเชื่ออยู่ที่ 6.5% และในด้านการระดมเงินฝากอยู่ที่ 5.1% เมื่อเปรียบเทียบกับธนาคารพาณิชย์ไทยและสถาบันการเงินเฉพาะกิจรายอื่น ๆ โดยที่ตำแหน่งทางการตลาดที่มั่นคงของ ธอส. นั้นได้รับแรงหนุนจากพันธกิจที่มีความสำคัญและมีลักษณะเฉพาะในการให้บริการที่เข้าถึงได้แก่ผู้ที่มีรายได้น้อยถึงปานกลาง ลูกค้าของธนาคารมากกว่า 90% เป็นกลุ่มผู้มีรายได้น้อยถึงปานกลาง โดยมีกลุ่มข้าราชการคิดเป็นสัดส่วนประมาณ 60% ของฐานลูกค้าของธนาคาร ณ สิ้นเดือนมิถุนายน 2563 อัตราส่วนความเพียงพอของเงินกองทุนของ ธอส. อยู่ที่ระดับ 15.26% ซึ่งสูงกว่าข้อกำหนดตามกฎหมาย

แนวโน้มอันดับเครดิต

แนวโน้มอันดับเครดิต “Stable” หรือ “คงที่” สะท้อนการคาดการณ์ของทริสเรทติ้งว่า ธอส. จะยังคงรักษาความสัมพันธ์ที่มีกับรัฐบาลใน “ระดับสูงสุด” รวมถึงคงสถานะทางกฎหมายในการเป็นสถาบันการเงินเฉพาะกิจและรัฐวิสาหกิจ ตลอดจนดำรงบทบาทที่ “สำคัญมากที่สุด” ในการดำเนินนโยบายของภาครัฐต่อไปเช่นเดิม

ปัจจัยที่อาจทำให้อันดับเครดิตเปลี่ยนแปลง

อันดับเครดิตหรือแนวโน้มอันดับเครดิตของ ธอส. อาจได้รับการปรับลดลงหากเกิดการเปลี่ยนแปลงที่มีนัยสำคัญในด้านนโยบายของรัฐบาลที่มีผลกระทบต่อบทบาทของธนาคารในการดำเนินนโยบายของรัฐบาลหรือกระทบต่อความสัมพันธ์ระหว่างรัฐบาลและธนาคาร

ข้อมูลงบการเงินและอัตราส่วนทางการเงินที่สำคัญ^{1,2}

หน่วย: ล้านบาท

	ม.ค.-มิ.ย. 2563 ³	2562	2561	2560	2559
สินทรัพย์รวม	1,300,891	1,244,640	1,163,882	1,062,458	977,971
สินทรัพย์ถาวร	1,272,765	1,204,261	1,113,170	1,020,214	939,097
เงินลงทุนในหลักทรัพย์	43,557	27,184	31,143	50,461	41,930
เงินให้สินเชื่อและดอกเบี้ยค้างรับ	1,261,621	1,213,350	1,120,164	1,027,619	940,730
ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ	91,974	86,760	79,356	68,445	60,014
เงินรับฝาก	1,060,970	993,769	943,382	858,074	780,787
เงินกู้ยืม ⁴	133,940	143,898	125,600	117,017	119,057
ส่วนของผู้ถือหุ้น	91,148	89,823	81,876	74,606	67,590
ส่วนของผู้ถือหุ้นถาวร	90,485	85,849	78,241	71,098	64,794
รายได้ดอกเบี้ยสุทธิ	13,157	29,748	30,996	29,708	27,074
รายได้ที่มีโชดดอกเบี้ย ⁵	949	2,163	1,798	2,423	2,193
รายได้รวม ⁶	14,107	31,911	32,795	32,132	29,267
ค่าใช้จ่ายจากการดำเนินงาน ⁶	3,881	9,466	8,282	7,638	6,953
กำไรจากการดำเนินงานก่อนหนี้สูญ	10,226	22,445	24,512	24,494	22,314
หนี้สูญ และหนี้สงสัยจะสูญ	5,395	9,093	11,902	12,681	12,496
กำไรสุทธิ	4,831	13,352	12,611	11,813	9,818
รายได้ค่าธรรมเนียมและบริการสุทธิ	556	1,283	1,140	1,103	1,101

1 งบการเงินรวม

2 รวมธุรกรรมนโยบายรัฐตั้งแต่ปี 2558 เป็นต้นมา

3 ยังไม่ได้ปรับอัตราส่วนให้เป็นตัวเลขเต็มปี

4 รวมรายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน

5 หักค่าใช้จ่ายค่าธรรมเนียมและบริการ

6 ไม่รวมค่าใช้จ่ายค่าธรรมเนียมและบริการ รวมขาดทุนจากการด้อยค่าของสินทรัพย์

หน่วย: %

	ม.ค.-มิ.ย. 7 2563	ณ วันที่ 31 ธันวาคม			
		2562	2561	2560	2559
ความสามารถในการทำกำไร					
อัตราส่วนผลตอบแทน/สินทรัพย์รวมถัวเฉลี่ย	0.76	1.11	1.13	1.16	1.05
ส่วนต่างอัตราดอกเบี้ย	1.77	2.12	2.42	2.55	2.52
อัตรากำไรจากดอกเบี้ยสุทธิ	1.99	2.37	2.67	2.80	2.78
รายได้ดอกเบี้ยสุทธิ/สินทรัพย์รวมถัวเฉลี่ย	2.08	2.47	2.78	2.91	2.88
รายได้ที่มีโชดดอกเบี้ย/สินทรัพย์รวมถัวเฉลี่ย	0.15	0.18	0.16	0.24	0.23
รายได้ค่าธรรมเนียมและบริการสุทธิ/รายได้รวม	3.94	4.02	3.48	3.43	3.76
อัตราส่วนค่าใช้จ่ายดำเนินงาน/รายได้รวม	27.51	29.67	25.26	23.77	23.76
โครงสร้างเงินทุน					
อัตราส่วนเงินกองทุนชั้นที่ 1	14.01	13.80	14.02	13.33	13.49
อัตราส่วนเงินกองทุน/สินทรัพย์เสี่ยง	15.26	15.05	15.27	14.58	14.74
อัตราส่วนเงินกองทุนชั้นที่ 1/เงินกองทุนรวม	91.81	91.70	91.81	91.42	91.52
คุณภาพสินทรัพย์					
ต้นทุนทางเครดิต	0.88	0.78	1.11	1.29	1.39
เงินให้สินเชื่อที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้/เงินให้สินเชื่อรวม ⁸	4.32	3.89	3.93	4.09	4.85
ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ/เงินให้สินเชื่อที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้	161.85	175.22	170.67	158.79	126.70
แหล่งเงินทุนและสภาพคล่อง					
บัญชีเงินฝากกระแสรายวันและออมทรัพย์/เงินรับฝาก	25.69	24.82	24.12	23.64	22.84
เงินให้สินเชื่อรวม/เงินรับฝาก	118.41	121.68	118.29	119.27	119.99
เงินรับฝาก/หนี้สินรวม	87.70	86.05	87.19	86.86	85.76
สินทรัพย์สภาพคล่อง/เงินรับฝาก ⁹	10.21	9.67	11.03	10.14	10.86
สินทรัพย์สภาพคล่อง/หนี้สินระยะสั้น ¹⁰	11.38	11.20	12.05	11.25	12.78

- 7 ปรับอัตราส่วนให้เป็นตัวเลขเต็มปี
 8 รวมเงินกู้ยืมระหว่างธนาคาร แต่ไม่รวมดอกเบี้ยค้างรับ
 9 รวมเงินกู้ยืมระหว่างธนาคาร
 10 หนี้สินทางการเงินที่ครบกำหนดภายใน 1 ปี

เกณฑ์การจัดอันดับเครดิตที่เกี่ยวข้อง

- เกณฑ์การจัดอันดับเครดิตองค์กรที่เกี่ยวข้องกับภาครัฐ, 30 กรกฎาคม 2563

ธนาคารอาคารสงเคราะห์

อันดับเครดิตองค์กร:	AAA
อันดับเครดิตตราสารหนี้:	
SMCT20NA: พันธบัตรไม่ด้อยสิทธิ ไม่มีหลักประกัน 1,000 ล้านบาท ใ้ก่อนปี 2563	AAA
SMCT216A: พันธบัตรไม่ด้อยสิทธิ ไม่มีหลักประกัน 1,250 ล้านบาท ใ้ก่อนปี 2564	AAA
SMCT210A: พันธบัตรไม่ด้อยสิทธิ ไม่มีหลักประกัน 700 ล้านบาท ใ้ก่อนปี 2564	AAA
SMCT236A: พันธบัตรไม่ด้อยสิทธิ ไม่มีหลักประกัน 750 ล้านบาท ใ้ก่อนปี 2566	AAA
SMCT238A: พันธบัตรไม่ด้อยสิทธิ ไม่มีหลักประกัน 700 ล้านบาท ใ้ก่อนปี 2566	AAA
SMCT230A: พันธบัตรไม่ด้อยสิทธิ ไม่มีหลักประกัน 500 ล้านบาท ใ้ก่อนปี 2566	AAA
แนวโน้มอันดับเครดิต:	Stable

บริษัท ทริสเรตติ้ง จำกัด

อาคารสีลมคอมเพล็กซ์ ชั้น 24 191 ถ. สีลม กรุงเทพฯ 10500 โทร. 02-098-3000

© บริษัท ทริสเรตติ้ง จำกัด สงวนลิขสิทธิ์ พ.ศ. 2563 ห้ามมิให้บุคคลใด ใช้ เปิดเผย ทำสำเนาเผยแพร่ แจกจ่าย หรือเก็บไว้เพื่อใช้ในภายหลังเพื่อประโยชน์ใดๆ ซึ่งรายงานหรือข้อมูลการจัดอันดับเครดิต ไม่ว่าทั้งหมดหรือเพียงบางส่วน และไม่ในรูปแบบ หรือลักษณะใดๆ หรือด้วยวิธีการใดๆ โดยที่ยังไม่ได้รับอนุญาตเป็นลายลักษณ์อักษรจาก บริษัท ทริสเรตติ้ง จำกัด ก่อน การจัดอันดับเครดิตนี้มิใช่คำแถลงข้อเท็จจริง หรือคำแนะนำให้ซื้อ ขาย หรือถือตราสารหนี้ใดๆ แต่เป็นเพียงความเห็นเกี่ยวกับความเสี่ยงหรือความน่าเชื่อถือของตราสารหนี้นั้นๆ หรือของบริษัทนั้นๆ โดยเฉพาะ ความเห็นที่ระบุในการจัดอันดับเครดิตนี้มีได้เป็นคำแนะนำเกี่ยวกับการลงทุน หรือคำแนะนำในลักษณะอื่นใด การจัดอันดับและข้อมูลที่ปรากฏในรายงานใดๆ ที่จัดทำ หรือพิมพ์เผยแพร่โดย บริษัท ทริสเรตติ้ง จำกัด ได้จัดทำขึ้นโดยมิได้คำนึงถึงความต้องการด้านการเงิน พฤติการณ์ ความรู้ และวัตถุประสงค์ของผู้รับข้อมูลรายใดรายหนึ่ง ดังนั้น ผู้รับข้อมูลควรประเมินความเหมาะสมของข้อมูลดังกล่าวก่อนตัดสินใจลงทุน บริษัท ทริสเรตติ้ง จำกัด ได้รับข้อมูลที่ใช้สำหรับการจัดอันดับเครดิตนี้จากบริษัทและแหล่งข้อมูลอื่นๆ ที่เชื่อว่าเชื่อถือได้ ดังนั้น บริษัท ทริสเรตติ้ง จำกัด จึงไม่รับประกันความถูกต้อง ความเพียงพอ หรือความครบถ้วนสมบูรณ์ของข้อมูลใดๆ ดังกล่าว และจะไม่รับผิดชอบต่อความสูญเสีย หรือความเสียหายใดๆ อันเกิดจากความไม่ถูกต้อง ความไม่เพียงพอ หรือความไม่ครบถ้วนสมบูรณ์นั้น และจะไม่รับผิดชอบต่อข้อผิดพลาด หรือการละเว้นผลที่ได้รับหรือการกระทำใดๆ โดยอาศัยข้อมูลดังกล่าว ทั้งนี้ รายละเอียดของวิธีการจัดอันดับเครดิตของ บริษัท ทริสเรตติ้ง จำกัด เผยแพร่อยู่บน Website: www.trisrating.com/rating-information/rating-criteria